



2023/2124(INI)

19.9.2023

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με το σχέδιο δράσης της ΕΕ: προστασία και αποκατάσταση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων για βιώσιμη και ανθεκτική αλιεία (2023/2124(INI))

Επιτροπή Αλιείας

Εισηγητής: Niclas Herbst

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	9

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το σχέδιο δράσης της ΕΕ: προστασία και αποκατάσταση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων για βιώσιμη και ανθεκτική αλιεία (2023/2124(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 21ης Φεβρουαρίου 2023, με τίτλο «Σχέδιο δράσης της ΕΕ: Προστασία και αποκατάσταση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων για βιώσιμη και ανθεκτική αλιεία» (COM (2023) 0102),
- έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, της 12ης Ιουλίου 2023, σχετικά με το «Σχέδιο δράσης για τη διατήρηση των αλιευτικών πόρων και την προστασία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων»,
- έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 39 σχετικά με την εξασφάλιση δίκαιου βιοτικού επιπέδου στις γεωργικές και αλιευτικές κοινότητες, και το άρθρο 5 σχετικά με την αρχή της αναλογικότητας,
- έχοντας υπόψη τη συμφωνία του Παρισιού, της 12ης Δεκεμβρίου 2015, και ιδίως το άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο β) σχετικά με την προσαρμογή στις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής κατά τρόπο που δεν απειλεί την παραγωγή τροφίμων,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 27ης Απριλίου 2021 σχετικά με τα χημικά κατάλοιπα στη Βαλτική Θάλασσα βάσει των αναφορών αριθ. 1328/2019 και 0406/2020¹,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/2336 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2016, για τη θέσπιση ειδικών όρων όσον αφορά την αλιεία αποθεμάτων βαθέων υδάτων στον Βορειοανατολικό Ατλαντικό και διατάξεων όσον αφορά την αλιεία σε διεθνή ύδατα του Βορειοανατολικού Ατλαντικού καθώς και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2347/2002 του Συμβουλίου²,
- έχοντας υπόψη τις θέσεις των κρατών μελών που παρουσιάστηκαν στο Συμβούλιο Γεωργίας και Αλιείας της 20ής Μαρτίου 2023,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2023, σχετικά με τη δέσμη μέτρων για την αλιευτική πολιτική — για έναν βιώσιμο, ανθεκτικό και ανταγωνιστικό τομέα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας,
- έχοντας υπόψη την επιστολή του Επιτρόπου Sinkevičius, της 3ης Απριλίου 2023, σχετικά με τις νομικές συνέπειες του σχεδίου δράσης για την αλιεία καβουριών με τράτες βυθού, γνωστό ως «Krabbenfisherei»,

¹ [EE C 506 της 15.12.2021, σ. 9.](#)

² [EE L 354 της 23.12.2016, σ. 1.](#)

- έχοντας υπόψη τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2022/1614 της Επιτροπής, της 15ης Σεπτεμβρίου 2022, για τον καθορισμό των υφιστάμενων περιοχών αλιείας βαθέων υδάτων και την κατάρτιση καταλόγου των περιοχών στις οποίες είναι γνωστή ή πιθανή η ύπαρξη ευπαθών θαλάσσιων οικοσυστημάτων³,
 - έχοντας υπόψη τη θέση του της 11ης Ιουλίου 2023 σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση μέτρων διαχείρισης, διατήρησης και ελέγχου που εφαρμόζονται στην περιοχή που καλύπτεται από την αλιευτική συμφωνία του Νοτίου Ινδικού Ωκεανού (SIOFA)⁴,
 - έχοντας υπόψη την ομιλία της Προέδρου της Επιτροπής Ursula von der Leyen σχετικά με την κατάσταση της Ένωσης το 2023, ενώπιον της ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις 13 Σεπτεμβρίου 2023,
 - έχοντας υπόψη τη συνθήκη του ΟΗΕ για την ανοικτή θάλασσα, της 19ης Ιουνίου 2023, και το παγκόσμιο πλαίσιο για τη βιοποικιλότητα Κουνμίνγκ-Μόντρεαλ,
 - έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1100/2007 του Συμβουλίου, της 18ης Σεπτεμβρίου 2007, για τη θέσπιση μέτρων για την ανασύσταση του αποθέματος ευρωπαϊκού χελιού⁵,
 - έχοντας υπόψη το σχέδιο έκθεσης της Επιτροπής Αλιείας σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1100/2007 του Συμβουλίου για τη θέσπιση μέτρων για την ανασύσταση του αποθέματος ευρωπαϊκού χελιού⁶,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 54 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Ανάπτυξης,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Αλιείας (A9-0000/2023),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχει επείγουσα ανάγκη να ενταθεί η δράση σε επίπεδο ΕΕ για να αναστραφεί η μείωση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων μέσω της αντιμετώπισης, όπου είναι δυνατόν, των ανθρώπινων και φυσικών πιέσεων, της στήριξης της θετικής ανάκαμψης ορισμένων ιχθυαποθεμάτων και της ενθάρρυνσης επιστημονικών μελετών και κάθε έρευνας και ανάπτυξης που διασφαλίζουν τη βιώσιμη αλιεία και υδατοκαλλιέργεια·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι επί του παρόντος υπάρχουν έως και 23 νομοθετικά κείμενα της ΕΕ για την αποκατάσταση της φύσης και πάνω από 40 κείμενα που λαμβάνουν υπόψη ανακοινώσεις, στρατηγικές και κανονισμούς, καθώς και πολυάριθμα νομοθετικά κείμενα για το περιβάλλον και την αλιεία·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2022/1614 της Επιτροπής απαγορεύτηκαν τα αλιευτικά εργαλεία βυθού σε 87 περιοχές στα ενωσιακά ύδατα του Βορειοανατολικού Ατλαντικού, που αντιπροσωπεύουν συνολική έκταση 16 419 km² και 17 % της περιοχής βάθους μεταξύ 400 και 800 μέτρων·

³ [EE L 242 της 19.9.2022, σ. 1.](#)

⁴ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2023)0265.

⁵ EE L 248 της 22.9.2007, σ. 17.

⁶ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/PECH-PR-749918_EL.pdf

Προστασία του περιβάλλοντος και της βιωσιμότητας

1. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι, παρά τις μεγάλες προσπάθειες και την πρόοδο του αλιευτικού τομέα της ΕΕ όσον αφορά την προστασία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων και τη βιωσιμότητά τους, οι ωκεανοί εξακολουθούν να υφίστανται τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής, της οξίνισης και της ρύπανσης από παράγοντες όπως τα νιτρώδη, τα πλαστικά και άλλα θαλάσσια απορρίμματα ή απόβλητα προερχόμενα από χερσαίες δραστηριότητες, τα οποία διαφεύγουν του ελέγχου των αλιείων και συνιστούν σημαντική απειλή για τα μέσα βιοπορισμού τους και τα θαλάσσια οικοσυστήματα·
2. πιστεύει, όπως όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη που συμμετέχουν στις αλιευτικές και περιβαλλοντικές πολιτικές, ότι τα υγιή θαλάσσια οικοσυστήματα ωφελούν την υγεία, την κοινωνία και την οικονομία μας και είναι απαραίτητα για τον πλανήτη και τους πληθυσμούς που βασίζονται σε αυτά·

Συνεκτική προσέγγιση με τους υφιστάμενους κανονισμούς

3. θεωρεί ότι η προσέγγιση του σχεδίου δράσης του Επιτρόπου Sinkevičius δεν είναι συνεκτική με άλλες προτεραιότητες και στρατηγικές της Επιτροπής, όπως η διασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας, της στρατηγικής αυτονομίας της ΕΕ και ισότιμων όρων ανταγωνισμού με τρίτες χώρες, καθώς και η καταπολέμηση της αύξησης των τιμών, η ενίσχυση της κοινωνικής διάστασης της κοινής αλιευτικής πολιτικής (ΚΑΠ) και η ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης και της απασχόλησης·
4. υπενθυμίζει ότι το σχέδιο δράσης θα πρέπει να είναι συνεκτικό με τους στόχους της ΚΑΠ που διασφαλίζουν ότι οι δραστηριότητες αλιείας και υδατοκαλλιέργειας είναι περιβαλλοντικά βιώσιμες μακροπρόθεσμα και ότι υπόκεινται σε διαχείριση με τρόπο που είναι συμβατός με τον στόχο της διασφάλισης οικονομικών και κοινωνικών οφελών και οφελών για την απασχόληση, συμβάλλοντας παράλληλα στη διαθεσιμότητα του επισιτιστικού εφοδιασμού·

Αποκατάσταση της φύσης

5. εκφράζει τη λύπη του για την έλλειψη συνοχής μεταξύ του τίτλου του σχεδίου δράσης και των προτάσεων που παρουσιάζονται σε αυτό, οι οποίες επικεντρώνονται κυρίως στην αλλαγή των αλιευτικών πρακτικών που επηρεάζουν τα είδη και τα ενδιαφέροντα χωρίς να εξετάζουν τις δυνατότητες ευθυγράμμισης μεταξύ των αλιευτικών τεχνικών και πρακτικών και της προστασίας ή αποκατάστασης των οικοσυστημάτων·

Προστατευόμενες θαλάσσιες περιοχές (ΠΘΠ)

6. επιμένει στο γεγονός ότι οι ΠΘΠ διαφέρουν ως προς το μέγεθος, τα είδη, τα ενδιαφέροντα και τα οικοσυστήματα που αποτελούν στόχο και δεν θα πρέπει να θεωρούνται ενιαίες περιοχές· θεωρεί, ως εκ τούτου, ότι το σχέδιο δράσης υποστηρίζει μια υπεραπλουστευμένη προσέγγιση, ιδίως προτείνοντας γενική απαγόρευση ορισμένων αλιευτικών εργαλείων, δίνοντας έτσι την εντύπωση ότι όλες οι ΠΘΠ θα πρέπει να αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο· ζητεί να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ της πρότασης για προώθηση των απαγορεύσεων σε παραδοσιακές αλιευτικές περιοχές, αφενός, και της διατήρησης της αλιευτικής δραστηριότητας, αφετέρου·

7. θεωρεί ότι οι ΠΘΠ και όλες οι αυστηρά προστατευόμενες περιοχές δεν αποτελούν αυτοσκοπό και ότι ο χαρακτηρισμός τους ως προστατευόμενων περιοχών δεν θα αποτρέψει κακές πρακτικές ξένων στόλων, όπως ο κινεζικός στόλος γύρω από το καταφύγιο των Γκαλαπάγκος·

Αλιεία με τράτες βυθού

8. είναι της άποψης ότι το κλείσιμο των αλιευτικών ζωνών για τις μηχανότρατες βυθού δεν είναι απλώς ζήτημα μετακίνησης των αλιευτικών σκαφών ώστε να μπορούν να συνεχίσουν να αλιεύουν αλλού, καθώς η προσέγγιση αυτή δεν λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, την κατανόηση από τους αλιείς του βυθού και την παρουσία άλλων αλιευτικών σκαφών σε παρακείμενες περιοχές, γεγονός που θα μπορούσε να προκαλέσει αλληλεπικάλυψη και να οδηγήσει σε τοπική υπερεκμετάλλευση των πόρων και επιδείνωση των συνθηκών εργασίας·
9. θεωρεί ότι ο πολλαπλασιασμός των πρωτοβουλιών εντός και εκτός του σχεδίου δράσης που αφορούν την ίδια αλιευτική τεχνική θέτει υπό αμφισβήτηση τη συνοχή και την προβλεψιμότητα των ενεργειών της Επιτροπής, καθώς με τον τρόπο αυτό η πρόθεσή της να απαγορευτεί πλήρως μια συγκεκριμένη αλιευτική τεχνική αποδυναμώνεται σε μια σειρά μέτρων·
10. πιστεύει ότι αυτό το πλεόνασμα περισσότερο ή λιγότερο βραχυπρόθεσμων δράσεων υπονομεύει τη συνοχή και τη νομιμότητα των πρωτοβουλιών που θα πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συναίνεσης, λαμβανομένων υπόψη των κοινωνικοοικονομικών, τεχνικών και επιστημονικών πτυχών·
11. σημειώνει την έλλειψη προοπτικής σχετικά με τις συνέπειες ορισμένων πτυχών του σχεδίου δράσης, το οποίο δημοσιεύθηκε χωρίς αναμονή, για παράδειγμα, των επιστημονικών και κοινωνικοοικονομικών συμπερασμάτων σχετικά με προηγούμενες προτάσεις·

Χέλια

12. τονίζει την πολυπλοκότητα και την ποικιλομορφία της διαχείρισης του αποθέματος χελιού, η οποία δεν περιορίζεται σε μια ενιαία προσέγγιση με επίκεντρο τη θάλασσα· επισημαίνει το γεγονός ότι λόγω της εστίασης στις ετήσιες αλιευτικές δυνατότητες παραμελούνται άλλοι σημαντικοί παράγοντες όπως οι φραγμοί στη μετανάστευση, η ποιότητα των ενδιαιτημάτων και τα παράνομα αλιεύματα και το εμπόριο· υπογραμμίζει ότι ο κανονισμός για το χέλι υιοθετεί μια ολιστική και περιεκτική προσέγγιση που καλύπτει τα στάδια ζωής του χελιού τόσο στο αλμυρό όσο και στο γλυκό νερό και λαμβάνει υπόψη τόσο τις αλιευτικές όσο και τις μη αλιευτικές επιπτώσεις στα αποθέματα χελιού·
13. τονίζει ότι τα μέτρα που λαμβάνονται εκτός του πλαισίου του κανονισμού για το χέλι υπονομεύουν τη συνοχή της εγκριθείσας πολιτικής· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι ο κανονισμός (ΕΕ) 2023/194 του Συμβουλίου⁷ έχει περιορίσει την αλιεία

⁷ [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2023/194 του Συμβουλίου, της 30ής Ιανουαρίου 2023, σχετικά με τον καθορισμό, για το 2023, για ορισμένα αποθέματα ιχθύων, των αλιευτικών δυνατοτήτων στα ενωσιακά ύδατα και, για τα ενωσιακά αλιευτικά σκάφη, σε ορισμένα μη ενωσιακά ύδατα, καθώς και τον καθορισμό, για το 2023 και το 2024, των εν λόγω αλιευτικών δυνατοτήτων για ορισμένα αποθέματα ιχθύων βαθέων υδάτων \(ΕΕ L 28 της 31.1.2023, σ. 1\).](#)

χελιού με τη θέσπιση εξάμηνης περιόδου απαγόρευσης χωρίς κατάλληλη διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη ή εκτίμηση επιπτώσεων σχετικά με τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις· θεωρεί, ως εκ τούτου, ότι θα πρέπει να πραγματοποιηθεί ανάλυση της αποκατάστασης του είδους και του πιθανού ρόλου του στην καταπολέμηση των χωροκατακτητικών ειδών πριν από την εφαρμογή περαιτέρω περιοριστικών μέτρων, όπως ανακοινώθηκε στο σχέδιο δράσης·

Οι αντιδράσεις των κρατών μελών στο σχέδιο δράσης

14. σημειώνει τις πολυάριθμες διακηρύξεις και τις σαφείς δηλώσεις εκπροσώπων των κρατών μελών που επικρίνουν το σχέδιο δράσης και τις σχετικές αβεβαιότητες και απορρίπτουν την απαγόρευση της αλιείας με τράτες βυθού στις ΠΟΠ·
15. λαμβάνει υπόψη τις νομικές διαδικασίες που έχουν κινήσει κράτη μέλη ή περιφερειακές αρχές, όπως η Xunta de Galicia, ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά των μέτρων που συνδέονται με το σχέδιο δράσης, υπογραμμίζοντας την έλλειψη αναλογικότητας ορισμένων μέτρων·

Η έλλειψη σαφήνειας της Επιτροπής σχετικά με τη νομική ερμηνεία του σχεδίου δράσης της

16. σημειώνει ότι, παρόλο που το σχέδιο δράσης δεν είναι νομικά δεσμευτικό, η εφαρμογή του θα επιφέρει σημαντικό κοινωνικοοικονομικό κόστος για τα κράτη μέλη και τους στόλους τους, καθώς περιλαμβάνει 90 μέτρα με τη μορφή κανονισμών, καθοδήγησης, αναλύσεων, χαρτών πορείας, μελετών, εκθέσεων και πρωτοβουλιών·
17. σημειώνει την απογοητευτική έλλειψη σαφήνειας της Επιτροπής σχετικά με τις νομικές συνέπειες του σχεδίου δράσης, λόγω των πολυάριθμων αντιφατικών δηλώσεών της, ιδίως εκείνων που έγιναν στο πλαίσιο της Επιτροπής Αλιείας του Κοινοβουλίου· θεωρεί ότι αυτό είχε αρνητικό αντίκτυπο σε πολλούς τομείς του αλιευτικού κλάδου, όπως ο τομέας της σταχτογαρίδας, σε μια περίοδο κατά την οποία οι αβεβαιότητες που συνδέονται με τις τρέχουσες κρίσεις επιβαρύνουν πολύ το ηθικό τους·
18. εκφράζει τη λύπη του για τις αντικρουόμενες δηλώσεις που έγιναν εντός της Επιτροπής και, ειδικότερα, μεταξύ της Γενικής Διεύθυνσης Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας και της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος, όσον αφορά τα δεσμευτικά αποτελέσματα του σχεδίου δράσης·

Κοινωνικοοικονομικές πτυχές και επισιτιστική ασφάλεια

19. υποστηρίζει την πρόταση της Προέδρου της Επιτροπής, στην ομιλία της για την κατάσταση της Ένωσης το 2023, σύμφωνα με την οποία κάθε νέα νομοθετική πράξη θα πρέπει να υποβάλλεται σε έλεγχο ανταγωνιστικότητας· ζητεί το σχέδιο δράσης και οι σχετικές με την αλιεία προτάσεις και άλλες πρωτοβουλίες να περιλαμβάνουν έλεγχο της ανταγωνιστικότητας όσον αφορά τον κοινωνικοοικονομικό τους αντίκτυπο και τις επιπτώσεις τους στις παράκτιες κοινότητες·
20. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι το σχέδιο δράσης δεν συνοδεύεται από κοινωνικοοικονομική μελέτη, εκτίμηση επιπτώσεων ή ενδιάμεση έκθεση και ότι δεν

προτείνει κανενός είδους πρόσθετα χρηματοδοτικά μέτρα για την πράσινη και την ενεργειακή μετάβαση·

21. ζητεί ένα σχέδιο δράσης το οποίο, μαζί με την ΚΑΠ, συμβάλλει στην αύξηση της παραγωγικότητας, στην εξασφάλιση αξιοπρεπούς βιοτικού επιπέδου στον τομέα της αλιείας, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της αλιείας μικρής κλίμακας, και στη σταθερότητα των αγορών, και το οποίο θα διασφαλίζει τη διαθεσιμότητα τροφίμων χωρίς να αυξάνει το χάσμα μεταξύ επισιτιστικής ασφάλειας και κυριαρχίας·
22. χαιρετίζει την έκκληση της Επιτροπής για συλλογή δεδομένων σχετικά με τον αντίκτυπο της ερασιτεχνικής αλιείας, αλλά υπογραμμίζει την ανάγκη να ληφθεί επίσης υπόψη ο οικονομικός και κοινωνικός αντίκτυπος των βιώσιμων δραστηριοτήτων ερασιτεχνικής αλιείας·

Διεθνής δράση και αμοιβαιότητα

23. θεωρεί απαραίτητο όλοι οι περιορισμοί, είτε βασίζονται στο σχέδιο δράσης είτε όχι, να αντικατοπτρίζονται αυτομάτως στην περίπτωση προϊόντων που εισάγονται από τρίτες χώρες, ιδίως δεδομένου ότι η ΕΕ εισάγει το 70 % των ψαριών που καταναλώνει, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ των εσωτερικών και εξωτερικών πολιτικών, καθώς και ισότιμοι όροι ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων της ΕΕ και τρίτων χωρών·
24. τονίζει ότι τα κινητά αλιευτικά εργαλεία βυθού αντιπροσωπεύουν το 25 % των συνολικών αλιευμάτων στην Ευρώπη και ότι τα αποτελεσματικά μέτρα για την αλιεία με τράτες βυθού σε επίπεδο ΕΕ δεν θα πρέπει να οδηγήσουν σε αύξηση των εισαγωγών, ιδίως εάν οι ξένοι στόλοι χρησιμοποιούν τράτες βυθού·

Υποδειγματικός ρόλος του τομέα της αλιείας

25. υποστηρίζει τις συνεχιζόμενες προσπάθειες του τομέα της αλιείας να βελτιώσει τις αλιευτικές του τεχνικές και να μειώσει το περιβαλλοντικό του αποτύπωμα χωρίς μάλιστα να περιμένει τα σχέδια δράσης της Επιτροπής· επισημαίνει τα θετικά παραδείγματα αποκατάστασης των αποθεμάτων ειδών σε προστατευόμενες περιοχές με παράλληλη διατήρηση των αλιευτικών δραστηριοτήτων, χάρη στον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν τα ενδιαφερόμενα μέρη στον τομέα της αλιείας·

Κατ' εξουσιοδότηση πράξεις στο σχέδιο δράσης

26. υπενθυμίζει ότι απέρριψε την κατ' εξουσιοδότηση πράξη για τη SIOFA και επαναβεβαιώνει τη δέσμευσή του να ελέγχει τυχόν νέες κατ' εξουσιοδότηση ή εκτελεστικές πράξεις που συνδέονται με το σχέδιο δράσης·

○

○ ○

27. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και την Επιτροπή.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Είναι γεγονός ότι το 70 % των θαλασσινών που καταναλώνονται στην Ευρώπη είναι εισαγόμενα. Οι ευρωπαίοι αλιείς, σε όλες τις κατηγορίες και δραστηριότητες αλιείας, υπόκεινται σε ορισμένους από τους αυστηρότερους κανόνες στον κόσμο, γεγονός που τους προσδίδει όχι μόνο υποδειγματικό ρόλο αλλά και, πρωτίστως, ρόλο εγγυητή των βέλτιστων αλιευτικών πρακτικών.

Οι ευρωπαίοι συννομοθέτες και, ως εκ τούτου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, πρέπει να είναι οι εγγυητές της ισορροπίας κατά τον αναγκαίο μετασχηματισμό ορισμένων πρακτικών που οφείλονται κυρίως στην κλιματική αλλαγή, αλλά και σε διάφορους κατά το μάλλον ή ήττον προβλέψιμους παράγοντες: επιβλαβή είδη και φθίνοντα αποθέματα, αλλά και βελτίωση των δεδομένων για τους ωκεανούς.

Δράση δεν σημαίνει εν προκειμένω απαγόρευση. Δράση δεν σημαίνει επανάσταση. Δράση δεν σημαίνει επιβολή ιδεών και πολιτικών προγραμμάτων στους Ευρωπαίους παράγοντες χωρίς διάλογο, και ακόμη χειρότερα, εις βάρος τους.

Η παράλυση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο διάλογο με τους αλιείς, τη στιγμή που καλεί σε δράση, είναι αλλοπρόσαλλη και ανησυχητική! Δεν θα αναληφθεί καμία δράση χωρίς τους θεματοφύλακες της σχέσης μεταξύ του ανθρώπου και των ωκεανών, δηλαδή των τοπικών αλιέων και της παραδοσιακής αλιείας μικρής κλίμακας.

Οι ωκεανοί είναι εκτεθειμένοι σε πολλές σημαντικές απειλές: ρύπανση, θέρμανση των ωκεανών, πλαστικά και κλιματική αλλαγή με τις αντίστοιχες ορατές τους επιπτώσεις: αύξηση του ευτροφισμού, της οξίνισης, της θέρμανσης των ωκεανών, της ρύπανσης από πλαστικά ή, σε ορισμένες περιπτώσεις, ανεξέλεγκτη αύξηση των αρπακτικών πτηνών. Ωστόσο, όπου τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα έχουν ενεργήσει σε στενή συνεργασία με τον αλιευτικό κλάδο και τους αλιείς, σημειώθηκε πρόοδος και θετικές εξελίξεις. Για παράδειγμα, υπάρχουν σημαντικές βελτιώσεις στην κατάσταση των ιχθυοαποθεμάτων στις θάλασσες της ΕΕ και πολλές δραστηριότητες με πιστοποιημένη βιωσιμότητα στον τομέα της αλιείας. Τα τελευταία 20 έτη, η βιομάζα ιχθύων στον Βορειοανατολικό Ατλαντικό αυξήθηκε σημαντικά και, σύμφωνα με την τελευταία έκθεση της ΕΤΟΕΑ (ΕΤΟΕΑ 22-01 ad hoc) το 2020, ήταν περίπου 35 % υψηλότερη από ό,τι το 2003. Ταυτόχρονα, η θνησιμότητα λόγω αλιείας έχει μειωθεί σημαντικά ενώ ο αριθμός των υπεραλιευόμενων αποθεμάτων μειώνεται επίσης.

Δυστυχώς, η χαοτική επικοινωνία και η εσωτερική σύγχυση γύρω από το σχέδιο δράσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στη μετατροπή του σε ένα σχέδιο τελευταίας ευκαιρίας που θα εξάλειφε τις τρέχουσες καλές πρακτικές, τα κοινωνικοοικονομικά ζητήματα και τις θέσεις του αλιευτικού κλάδου, και το οποίο θα είχε ολέθριες συνέπειες για τα κράτη μέλη ενώπιον του Δικαστηρίου. Η επόμενη θητεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα πρέπει να αποφεύγει αυτού του είδους τις παγίδες και να μη παίζει πολιτικά παιχνίδια με ένα ζήτημα τόσο σημαντικό όσο οι ωκεανοί. Τα σχέδια δράσης πρέπει να θεμελιώνονται σε επιτυχίες και αποτυχίες, σε θυσίες και προσπάθειες του ευρωπαϊκού αλιευτικού κλάδου. Στόχος των σχεδίων δράσης δεν πρέπει να είναι η αντικατάσταση της ευρωπαϊκής αλιείας με εισαγωγές, κατά μείζονα λόγο μετά τον πόλεμο στην Ουκρανία, ο οποίος άνοιξε τα μάτια των Ευρωπαίων και του κόσμου όσον αφορά την αναγκαιότητα διασφάλισης της στρατηγικής αυτονομίας και της επισιτιστικής ασφάλειας με τον ίδιο τρόπο

με τη διασφάλιση της γεωργίας.

Τέλος, ένα άλλο σημαντικό σημείο είναι το εξής: πρέπει να γνωρίζουμε για τι πράγμα μιλάμε. Ας βασιστούμε επομένως στην επιστημονική έρευνα η οποία, σε συνδυασμό με τις αλιευτικές δραστηριότητες, συμβάλλει ήδη στο να καταστεί η ευρωπαϊκή αλιευτική πολιτική υποδειγματική πολιτική, η οποία βασίζεται στην επιστήμη και την πραγματικότητα. Ορισμένες φορές παρατηρείται έλλειψη ορθολογισμού σε συζητήσεις και θέσεις, με ορισμένους να επιθυμούν να επιβάλουν απαγορεύσεις, αντί να κατανοήσουν ότι είναι απολύτως εφικτό να περιοριστεί ή να οργανωθεί η συνύπαρξη των ανθρώπινων δραστηριοτήτων και η προστασία των ωκεανών. Η απαγόρευση ορισμένων δραστηριοτήτων που ρυθμίζονται ικανοποιητικά σε ευρωπαϊκό επίπεδο συχνά επιτρέπει την έγκριση κακών πρακτικών στο εξωτερικό.

Για παράδειγμα, κατά τη διάρκεια τετραετούς ερευνητικού προγράμματος, εξετάστηκαν προσεκτικά οι επιπτώσεις της αλιείας σταχογαρίδας στους δεσπόζοντες τύπους ενδιατημάτων στα εθνικά πάρκα της Θάλασσας του Βάντεν κατά μήκος των γερμανικών ακτών της Βόρειας Θάλασσας. Τούτο περιλάμβανε έρευνα τόσο για τις βραχυπρόθεσμες επιπτώσεις όσο και για τις μακροπρόθεσμες αλλαγές που προκαλούνται από την αλιεία σταχογαρίδας. Το αποτέλεσμα: η αλιεία σταχογαρίδας έχει μικρό μόνο αντίκτυπο στον θαλάσσιο βυθό. Στις περιπτώσεις που υπήρχαν επιπτώσεις σε επίπεδο είδους, αυτές ήταν μόνο βραχύβιες. Ωστόσο, τα αποτελέσματα αυτά δεν είναι νέα. Όταν ιδρύθηκαν τα δύο εθνικά πάρκα στις γερμανικές ακτές της Βόρειας Θάλασσας, πραγματοποιήθηκε ολοκληρωμένη μελέτη σχετικά με την επίδραση της αλιείας σταχογαρίδας με τίτλο «Έρευνα για το οικοσύστημα της Θάλασσας του Βάντεν». Στην τότε τελική έκθεση, οι συγγραφείς κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι οι άμεσες επιπτώσεις της αλιείας σταχογαρίδας είναι μόνο βραχυπρόθεσμες.

Συμπερασματικά, με τις ΠΘΠ επιδιώκονται διάφοροι στόχοι διατήρησης. Θεσπίζονται για την προστασία φυσικών πόρων, όπως θηλαστικά, πτηνά ή χελώνες, συχνά όχι ειδικά για την προστασία του θαλάσσιου βυθού. Τα μέτρα διαχείρισης προσαρμόζονται στις αντίστοιχες τοπικές συνθήκες.

Ως εκ τούτου, το σχέδιο δράσης θα πρέπει να ακολουθεί μια εγκάρσια και ολιστική προσέγγιση και να μην εστιάζει μόνο στις αλιευτικές δραστηριότητες ως αποκλειστικές υπεύθυνες για όλα τα προβλήματα.